

Het kringloopbedrijf als sociaal-maatschappelijke leerplek

Kringloopbedrijven en -winkels hebben een sociaal-maatschappelijke rol in de samenleving. Naast prijsbewuste producten en een bijdrage aan het milieu, bieden zij ook mensen met een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt (tijdelijke) leerwerkplekken aan. De gemeenten en UWV maken hier nog te weinig gebruik van en daarom is het goed om nog meer de samenwerking met de kringloopbedrijven te zoeken als leer-werkbedrijven. Om dit verder uit te rollen, en mensen binnen de kringloop in hun ontwikkeling te ondersteunen, werkt branchevereniging Kringloopbedrijven Nederland nauw samen met Helicon Bedrijfsopleidingen.

Bij branchevereniging Kringloopbedrijven Nederland (BKN) zijn 66 leden aangesloten die gezamenlijk 180 kringloopbedrijven en -winkels in Nederland runnen. “Onze leden zijn professionele kringlooporganisaties die een milieu- en sociale doelstelling hebben”, vertelt directeur Leonie Reinders in kringloopwinkel 't Pakhoès in Venlo. “Die milieudoelstellingen worden behaald door middel van duurzaam product- en materiaal hergebruik. Zo vermijden onze leden gezamenlijk op jaarbasis zo'n 100.000 ton afval. De sociale doelstellingen worden onder andere ingevuld doordat een kringloopbedrijf een stukje armoedebestrijding tegen kan gaan en ook een belangrijke sociale functie heeft. Bovendien zijn onze leden stichtingen zonder winstoogmerk, dus eventuele winst wordt geïnvesteerd in het bedrijf en de medewerkers, en bij een aantal leden zelfs ook in goede doelen.”

Toegevoegde waarde

Kringloopbedrijven bieden dus veel toegevoegde waarde, ook voor gemeenten. Reinders: “Kringloopbedrijven kunnen plaats bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld oudere werknemers die geen baan meer kunnen krijgen, maar ook uitkeringsgerechtigden

Helicon Bedrijfsopleidingen in het kort

Onderwijs wordt steeds meer maatwerk: voortdurend worden door specialisten trainingen en opleidingen ontwikkeld voor mensen die vanuit een werkende positie in welke vorm dan ook verder willen doorgroeien of zich bij willen laten scholen. Helicon Bedrijfsopleidingen biedt werkenden de gelegenheid om maatgericht onderwijs te volgen. Door heel Nederland worden bedrijfsopleidingen, cursussen en in-company trainingen verzorgd. Helicon Bedrijfsopleidingen helpt bedrijven en hun medewerkers zich zo te ontwikkelen dat ze in hun loopbaan altijd over de juiste vakkennis en competenties beschikken en het vermogen hebben deze optimaal te benutten voor het bedrijf en de medewerker zelf.

en mensen met een SW-indicatie. Een aantal van onze leden is uit oogpunt van de doelstellingen een samenwerkingsverband met afvalverwerkers aangegaan, maar ook met gemeenten of zijn onderdeel van een gemeente. Deze leden nemen uitkeringsgerechtigden in dienst en/of bieden hen door middel van een stage of een kort leer-werktraject de mogelijkheid om in en door te stromen in het bedrijf. Het uiteindelijke doel is dat zij uitstromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Bij onze leden zijn jaarlijks 8.000 werknemers actief, waarvan 1.200 in vaste dienst. Er is dus heel veel mogelijk.”

Vakopleiding

Om bestaande en potentiële samenwerkingsverbanden tussen de leden van BKN, gemeenten én de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen, is Reinders op zoek gegaan naar een vakopleiding voor de kringloopbranche. Al zoekende naar een partij die bij de ontwikkeling hiervan kan helpen, kwam zij bij een kringloopbedrijf in Oss terecht waar het in social return gespecialiseerde bedrijf IBN en Helicon Bedrijfsopleidingen een BBL-traject zijn gestart. “Binnen dit kringloopbedrijf was Kees Megens gevraagd om als praktijk- en opleidingscoördinator een BBL-traject te starten”, vertelt Ivo van Opbergen, pro-

grammamanager bij Helicon Bedrijfsopleidingen en gespecialiseerd in de re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. “Samen met Kringloopbedrijf Oss hebben we een opleiding op mbo niveau 1 inclusief erkend diploma ontwikkeld, bestaande uit met name sociale en communicatieve vaardigheden. Daarvan bestaat 60% uit algemene vaardigheden zoals sociale hygiëne, assertiviteit en arbeidsomstandigheden. De rest bestaat uit vaktechnische thema's zoals verkoop en assortiment- en materialenkennis, maar ook chauffeurs- en magazijnwerkzaamheden. Juist omdat een kringloopbedrijf zo'n brede organisatie is met meerdere functies, kan je een breed traject aanbieden waar iedereen aan deel kan nemen. Bovendien moet je per bedrijf bekijken waar de behoeften liggen. Je kunt bijvoorbeeld voor iedereen een BBL-traject opzetten en meerdere modules aan bod laten komen, maar ook kleine groepen van meerdere bedrijven bij elkaar zetten voor een cursus verkoopmedewerker waar dan ook iemand van een kringloopbedrijf aan meedoet. Er zijn heel veel verschillende varian-

ten mogelijk die allemaal kunnen worden toegepast.” Net als voor andere bedrijfstakken en branches kan Van Opbergen met het desbetreffende kringloopbedrijf om tafel gaan zitten om een gerichte opleiding te ontwikkelen waarbij Helicon de innovatie, creativiteit en kennis van de ontwikkelingen in opleiding en de arbeidsmarkt voor haar rekening neemt. Opbergen: “Op dit moment worden er vooral opleidingen op niveau 1 aangeboden, maar de behoefte ligt ook bij hogere niveaus en korte trainingen.”

Maatwerk

Inmiddels hebben Helicon Bedrijfsopleidingen en BKN een intentieverklaring getekend. Buiten het BBL-traject op mbo-niveau 1 en losse modules, liggen er (nog) geen procedurele of financiële afspraken op branche-niveau vast, omdat Helicon maatwerk nastreeft en elk kringloopbedrijf een eigen organisatiestructuur en beleidskaders heeft, evenals een eigen financiële stroming. Van Opbergen: “Sommige bedrijven hebben bijvoorbeeld al een samenwerkingsverband met de gemeente (wel of niet via

het lokale SW-bedrijf) of hangen hier direct onder. Voor mij is het inventariseren en realiseren van die verbanden de eerste stap in het proces.” Het grote voordeel voor een kringloopbedrijf om de banden aan te halen, is dat zij dan dichterbij de doelgroep zit en de mogelijk beschikbare 're-integratie'-gelden. “'t Pakhoëns in Venlo is daar een mooi voorbeeld van”, vertelt Reinders. “Dit kringloopbedrijf bestaat sinds anderhalf jaar. Het is een initiatief van de WAA-groep dat met de gemeente Venlo een contract voor kringloopdiensten heeft afgesloten. Zij hebben bovendien ook het trajectonderdeel 'Warenherkenning' gedaan en het resultaat mag zeker gezien worden.” “Dit is voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een ideale plek om een vak te leren en vervolgens een treetje hoger te komen met werkzaamheden zoals producten prijzen en etaleren. Met enthousiaste mensen, een totaalpakket van intake en snuffelstages tot gerichte opleidingen en uiteindelijke uitstroom kan je hele mooie slagen maken. Nu is het zaak dat alle partijen elkaar gaan vinden”, zegt Van Opbergen. ■